Ner. 1.

CZWARTEK 1 Października 1818 r.

Gazeta Codzienna Narodowa i Obca.

Wychodzi w Warszawie codziennie, wyjąwszy Niedziele i święta uroczyste. W Poniedziałek, Piątek i Sobotę o godzinie czwartéj wieczorem; we Wtorek, Środę i Czwartek o godzinie dziesiątéj zrana. Cena Prenumeraty wynosi w Warszawie rocznie Zł: 40. półrocznie Zł: 20. kwartalnie Zł: 10. Numera przedają się oddzielnie w cenie groszy 8. W Województwach Król: Polskiego rocznie kosztuje Zł: 50. półrocznie 25. kwartalnie Zł: 12 i gr: 15.

WIADOMOSCI KRAJOWE.

Wypis z Rozkazów dziennych do wojska Polskiego Jego Cesarzowiczowskiéj Mości W. Xięcia Konstantego.

Dnia 23 Września 1818.

Za najwyższym Rozkazem.

Wracają do służby i umieszczeni zostają.

W piechocie: Z pułku 2go strzelców pieszych, ogłoszeni do dymissji Rozkazem dziennym z dnia 19 Sierpnia r. b: z tegoż pułku, Kapitanowie: Miączyński, Tokarski i Kotowicz.

Otrzymują dymissje.

Wykreślony z Kontrol Rozkazem dziennym z dnia 11 Listopada 1917 r: z pułku 3go liniowego, Porucznik Gliński.

Najjaśniejszy Cesarz i Król raczył najłaskawiéj mianować Dekretem swym z dnia 20 Sierpnia (1 Września) r: b: Referendarzem Stanu nadzwyczajnym JPana Alexandra Grajbnera, byłego Kontrollera Jeneralnego w Ministerium Przychodów i Skarbu.

nadać dyplomatem naturalizacji z téjże daty zaszczyt Obywatela i Szlachcica Królestwa Polskiego P. Baronowi Piotrowi Gallichet i potomkom jego.

obdarzyć Dyplomatem Szlachectwa Pana Krzysztofa Stefasiusa, byłego Professora literatury starożytnéj w Liceum Warszawskim.

ozdobić orderem Ś. Stanisława trzeciéj Klassy P. Makarewicza Sekretarza, i pełniącego obowiązki Vice-Konsula przy Konsulacie Jeneralnym Jego Cesarsko-Królewskiéj Mości w Gdańsku.

---

z Krakowa.

Z Mowy JW. Hrabi Stanisława Wodzickiego Prezesa Senatu Rzpltéj Krakowskiéj, mianéj dnia 11 Września r. b. przy uroczystém oddaniu Konstytucji, przytoczemy tu niektóre wyjątki.

Mówiąc o NN. Dobroczyńcach téj Rzpl: wyraził:

„Żyjące na ziemi Przedwiecznego obrazy! kiedy dobroczynność z potęgą do téj najwyższéj przybliża Was Istoty, raczcie ją naśladować w postępowaniu z nami. Nie przestaje Bóg na tém, że świat stworzył, ale ciągłym jeszcze cudem go utrzymuje. Zachowanie bowiem jest twórczego dzieła przedłużeniem. — Tak i Wy dostojni Władzcy świata, stawszy się kraju tego twórcami, dla uwiecznienia swego dzieła i pamięci dobrodziejstwa, niewypu-

szczajcie go wszyscy zarówno, z ciągłej opieki Waszéj, inaczejby zaginąć musiał.

Kraków niemając brzegów morskich jak Hamburg, Brema, Lubeka, ściśniony zewsząd bliskiemi granicami, z posady swojéj, i dla praw fiskalnych rządów sąsiedzkich, nic dzielnego dla handlu przedsiewziąść nie może, bez silnego Waszego wsparcia. A jeżeli kraik ten, na karcie Europy wyobraża kropkę zaledwie oczom ziemiopisów dościgłą, raczcie patrzeć na niego drobnowidzem Waszéj łaski, a podobni do Boga, którzy rządząc światami, o drobnéj muszce nie zapomina; raczcie do własnego przywiązując się dzieła, Kraj Krakowski w ciągłéj i przychylnéj zachować pamięci.

Obdarzeni od Was udzielnością, ostatnie łańcucha ciał politycznych wyobrażamy ogniwo. Jakiż więc z ogromną wielkością Waszą możemy mieć inny stosunek jak taki, jaki ma Twórca z stworzeniem i jaki zachodzi między rodzicami a dziećmi, to jest: gdy prócz wdzięczności i uwielbienia, ani nic dla Was uczynić, ani się Wam narazić nie możemy. Wy z istoty tego jednostronnego związku, dla chwały Waszéj ciągłą i zarówną winniście nam opiekę.

A zwracając mowę do JW: Kommissarza Najjaśniéjszego Cesarza i Króla Alexandra rzekł:

Stało się zrządzeniem Opatrzności, że Wysoka Kommissja uroczystość oddania Konstytucji naznaczyła w sam dzień Imienin N. Alexandra; każda tedy rocznica tego narodowego Święta, przypominać nam odtąd będzie tego dostojnego Opiekuna naszego, którego dobrodziejstwy Kraków (że tak rzekę) wszystkie dni bytu swego politycznego liczy; tego łaskawego Monarchy, który od lat trzech ani jednéj jeszcze nieodmówił nam prośby. Pod szczęśliwszém przeto godłem zebrać się nie mogli Krakowianie, jak kiedy w przytomności jeszcze Twojéj z 40 miljonami szczęśliwych Jego poddanych, a może drugie tyle obcych ludów, których albo uratował, lub za któremi się wstawił, podnosić będziemy do Boga błagalne modły, aby tego nowego Tytusa długo przy zdrowiu dla szczęścia Europy zachować raczył.

ROSSJA.

z Petersburga dnia 3 Września

Manifest N. P. o zaciągu rekrutów.

MY ALEXANDER I.

Samowładzca wszech Rossji i t. d. i t. d.

Czyniemy wiadomo wszystkim. Przez Manifesta wydane w roku 1816 miesiąca Września dnia 4 i 1817 Sierpnia 25, mieliśmy ukontentowanie podwakroć zawiesić w całéj rozległości Państwa Naszego zwyczajny zaciąg Rekrutów. Przez co ukochani i wierni nasi poddani przez dwa lata nie byli odrywanemi od ich domowych zatrudnień i spokojnie kosztowali na łonie rodzin swoich, owoców szczęśliwie trwającego pokoju i Naszéj o ich pomyślność troskliwości.

Sprawując takową ulgę miłym i wiernym poddanym Naszym, niemniéj też mieliśmy pobudek do zwrócenia uwagi na zasługi starych naszych rycerzy, co rok uwalnialiśmy z służby żołnierzy, którzy prawem przepisane lata wysłużyli, lub z przyczyny słabości zdrowia i ran odniesionych stawali się do niéj niezdatnemi. Niepełność ztąd wynikająca w wojsku i flotach naszych, pomnażała się ciągle przez dwa roki, nakoniec niedostatek w ludziach stał się już dotykalnym.

Z tych tedy powodów uznawszy za rzecz potrzebną dla zwyczajnego dopełnienia wojska i floty Naszéj w stanie pokoju, i utrzymywania takowych w należytym porządku dokonać w roku niniejszym zaciągu rekrutów; rozkazujemy: zebrać w całém Państwie Naszém po dwóch rekrutów z każdych pięciuset dusz według prawideł w osobnym naszym ukazie pod tąż datą wydanym zawartych.

Dan w Carskiem Siele dnia 26 mca Sierpnia roku od Narodzenia Chrystusa 1818, a panowania naszego ośmnastego.

Na oryginale podpisano J. C. M. ręką.

Alexander.

z Nitawy dnia 2 Września.

Dzień 30 Sierpnia, stał się u nas w roku teraźniejszym dniem uroczystości na wieki pamiętnym, o którym potomki z wdzięcznością przypominać będą; w tém dniu bowiem imienin N: Pana, ogłoszono zostało zniesienie nie-

woli chłopów Gubernji Kurlandzkiéj, i nowe dla nich urządzenie, podług życzenia Szlachty przez N. Cesarza potwierdzone.

Uroczystość tę znakomitą, uświetnił N. Pan przytomnością swoją; rozpoczętą zaś została od nabożeństwa, po odbyciu którego Jenerał Gubernator Kurlandji Margrabia Paulucci, obwieszczając Zgromadzenie o wydanym do Rządzącego Senatu Rozkazie najwyższym, miał następującą przemowę:

„Raczył N. Pan najmiłościwszy nasz Monarcha Alexander Pawłowicz, przez ukaz najwyższy do Rządzącego Senatu i na imię moje wydany, podany plan nowego urządzenia dla chłopów Kurlandzkich potwierdzić i mnie do wypełnienia podać".

„Podług wyrażonéj w nim Najmiłościwszéj woli J. C. M. znosi się w Kurlandji niewola osobista a w oznaczonéj liczbie lat i podług przepisanego porządku, udzieli się osobista wolność dla stanu chłopskiego w Kurlandji".

„To dla chłopów Kurlandzkich, podług własnego życzenia samejże szlachty Kurlandzkiéj wyświadczone Monarsze dobrodziejstwo, nada ludowi temu nową szlachetną postać; czucie wolności podniesie wewnętrzną jego spokojność i uszczęśliwienie, oraz poddanie się prawom i porządkowi, a kształcenie się ich na lepszych i pożyteczniejszych obywateli kraju, wyda nowe dobroczynne skutki dla pomyślności całéj téj ziemi".

„Dzień dzisiejszy, dzień w którym się to dobrodziejstwo Monarchy ogłasza, będzie w historji święcony, jako najpamiętniejszy w prowincji tutejszéj wypadek. Ci zaś którzy obecnemi świadkami są tego zdarzenia, mającego być początkiem piękniejszych czasów dla potomków, niech złożą najgorętszą do Najwyższego modlitwę, ażeby raczył błogosławić i udzielić trwałości uszczęśliwieniu ludu i biorącemu początek dziełu, a razem głęboką wdzięczność dla N. Cesarza Jmci i Pana, którego wspaniała i miłością ludu oznaczona wola, tém wielkiém dobrodziejstwem udarowała ziemię Kurlandji".

N. Pan kazał późniéj stawić zgromadzonych chłopów, i sam dobrotliwie oświęcić raczył o tém, czém z łaskawości Jego udarowani zostali, i jak tego przyzwoicie używać mają. Pełnomocnik Kraju Hr: Medem był tłumaczem słów Cesarza, który potém odpowiedzi dwóch chłopów najłaskawiéj słuchać raczył.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Z Berlina dnia 22 Września.

N. Cesarz wszech Rossji i N. Król Pruski zaszczycili w dniu 19 b. m. bytnością swoją uroczystość założenia podstawy wznieść się mającego na górze Tempelhof pod Berlinem, pomnika, uświęcającego pamięć sławnych wypadpadków w roku 1813 1814 i 1815 w przytomności Xiążąt rodziny Królewskiéj, Duchowieństwa, wojska zgromadzonego na jesienne popisy, urzędników dworskich; po odbytem założeniu węgielnego kamienia nastąpiły obroty wojskowe na błoniach przyległych. Dnia 20 zwiedzili NN. Monarchowie: Spandau, Charlottenburg i Potsdam. Dnia 21 puścił się N. Cesarz w dalszą podróż do Akwisgranu.

Z Koblencji dnia 8 Września.

W dniu wczorajszym rozpoczęto restauracją grobowca Jenerała Moreau, z rozkazu Królewskiego. To dzieło sztuki z największym pośpiechem prowadzono; ukończone być ma, dnia 22. b. m. Część zwłoków sławnego Wodza, złożoną została przez jego towarzyszów broni w popielnicy. Pozostała część odpoczywać będzie pod wystawionym mu pomnikiem.

Z Akwisgranu dnia 15. Września.

Przybyły tu obiedwie Kompanje Gwardji Pułków Cesarza ALEXANDRA i Cesarza Franciszka, jako też dwie Kompanje Granadjerów Gwardji Narodowéj, i zajęły Koszary w Marienthal.

Lord Castlereagh, znajduje się teraz w Spa.

Od brzegów Menu dnia 15. Września.

Pełnomocnik Pruski złożył na 45. Sessji Sejmu Niemieckiego, oświadczenie dotyczące się stosunków z bezpośredniemi niegdyś Xiążętami Rzeszy, których Rząd Pruski przy

zachowaniu praw właściwych utrzymać żąda.

Na 46 Sessji przedstawił P. Plessen żądanie Gminy Starozakonéj w Frankforcie o udzielenie żydom prawa miejskiego. Rozpoznanie tego ważnego przedmiotu, zlecone zostało Kommissji oddzielnéj.

Sessje delegacji wojskowej, rozpoczęły się na nowo po przybyciu Xiążęcia Metternich do Frankfortu; ułatwiono na nich rozmaite przedmioty; pozostaje do zakończenia rzecz o twierdzach związku.

N. Cesarz Austrjacki spodziewany jest w Frakforcie dnia 22. b. m. Xiążę Metternich wyjechał do Johannisberg i Koblencji.

Z Sztokholmu d: 11 Września.

Król Szwedzki wjechał dnia 1. b. m. do Drontheim. Wjazd Jego bardziéj był uroczysty z dowodów uszanowania, przywiązania i wdzięczności poddanych niżeli z powierzchownéj okazałości. Wystawiony pośrodku głównéj ulicy miasta łuk tryumfalny, ozdobiony był napisami wynurzającemi wdzięczność za przywrócenie starożytnéj stolicy dawnéj świetności, i przekonywającemi Króla o miłości ludu.

Wychodząca w Sztokholmie Gazeta, nazwana Allmänna Jonrnalen, chcąc sprostować mylne mniemanie o rozruchach zaszłych w Norwegji, przytacza następujący wypis z listu z Christiania z dnia 2 b. m.

„Wieśniacy z Ringe-Riget i z Hedermarchji nieukontentowani z działań Sejmu i z postanowienia jego względem spraw skarbowych, zgromadzili się w celu udania się do Christiania. Nie uzbroili się atoli, niedopuścili się najmniejszego wykroczenia i roześli się spokojnie; niepotrzebowano nawet siły zbrojnéj dla poskromienia tego mniemanego rozruchu."

Miasto Drontheim gdzie władzcy Norwegji koronowani być zwykli, leży pod jednym stopniem szerokości, co i Archangel. -- Lubo wystawione z drzewa, dość jest ozdobne i ludne. Sławna Katedra w któréj leży ciało Swiętego Olofa, była niegdyś odwiedzaną od pielgrzymów z całéj północy przybywających. Siedmiokrotne pożary nie zniszczyły jéj; niezatarły nawet śladów piękności, dowodzącéj iż ta starożytna budowla miała piewszeństwo przed innemi na Skandynawskim Półwyspie. Dzisiaj jeszcze jest największym gmachem w całym kraju; tam to odbędzie się obrządek koronacji i namaszczenia w dniu 7. m. b.

Z Akwisgranu.

Doszły tu następujące wieści tyczące się Kongresu, wprawdzie jedynie na domysłach oparte. Głównym przedmiotem rozwagi Kongresu ma być zapytanie: czyli wojska sprzymierzone mają ustąpić z Francji? Tego zapytania Mocarstwa jeszcze nierozwiązały. -- Oprócz tego zwrócić mają uwagę trzy inne szczegóły. Pierwszym jest żądanie Dworu Hiszpańskiego aby Sprzymierzeni, pośrednictwem swojém, załatwili spory jego z Dworem Rio Janeiro, ze Stanami Zjednoczonemi Ameryki Północnéj, i z powstańcami Ameryki południowéj. Zdania Mocarstw jeszcze są rozdzielone. Za drugi przedmiot uważają poróżnienie zaszłe między dworami Sztokholmskim a Kopenhadzkim, względem wykonania warunku trzeciego Umowy zawartéj w Kiel. Protokół Konferencji odbytéj w Londynie w dniu 28 Lipca przedstawiony będzie zgromadzonym Monarchom, po których decyzji, ostateczne załatwienie powyższego przedmiotu nastąpi w Londynie. Nakoniec Baron Humboldt Minister pełnomocny Pruski przy dworze Londyńskim, podał notę przesłaną w kopjach wszystkim Mocarstwom zagranicznym, wzywając ich do poskromienia rozbójników morskich Afryki. Francja niechce podobno do tego należeć. Inny dwór miał oświadczyć, iż umowa między nim a Turcją zawarta, zapewnia mu wynagrodzenie strat jakieby mógł ponieść ze strony rozbójników. Sama nawet Anglja, lubo zezwala na związek, chce jednakże należeć do niego tylko łącznie z Mocarstwami Sprzymierzonemi.

Wydawcy odpowiedzialni: Hrabia Kicinski. J. Morawski